

Özel Röportaj

**Sevda Kayhan YILMAZ, Makine İhracatçıları Birliği Başkanı,
Industrieanzeiger Dergisi, 19.06.2026**

"Avrupa'nın Bir Sonraki Üretim Ortağı Biziz"

Türk makine sanayisi son yıllarda uluslararası varlığını önemli ölçüde artırdı. Sektör bugün uluslararası rekabette, özellikle Avrupa ve Asyalı üreticiler karşısında hangi noktada bulunuyor?

Türk sanayisi son 25 yılda dikkat çekici bir dönüşüm gerçekleştirdi. Buna paralel olarak makine sektöründe teknoloji ve kapasite yatırımları da önemli ölçüde arttı. Sonuç oldukça etkileyici: Türkiye, son yirmi yılda küresel makine ihracatındaki payını oransal olarak en fazla artıran iki ülkeden biri konumuna geldi; diğer ülke ise Çin. Bu başarı tesadüf değildir; stratejik bir dönüşümün sonucudur. Firmalarımız bugün yüksek mühendislik bilgisi, deneyim ve çözüm üretme kabiliyeti gerektiren karmaşık projeleri başarıyla yönetebilmektedir. Tamamlanan her proje, sektörün üretim kültürünü güçlendirmekte ve kurumsal hafızasına katkı sağlamaktadır.

Rekabet artık yalnızca fiyat üzerinden yürümüyor. Enerji verimliliği, karbon ayak izi ve dijital entegrasyon günümüzde belirleyici unsurlar haline gelmiştir. Türkiye bu alanlarda Avrupa'nın gelişmiş sanayi ülkeleriyle doğrudan rekabet edebilmektedir. OECD verileriyle de doğrulanan makine ihracatındaki yüzde 76-77 seviyesindeki yerli katma değer oranı, Türkiye'nin üretim derinliği ve kalite standartları açısından dünya çapında üst sıralarda yer aldığını göstermektedir.

Avrupa'daki birçok sanayi kuruluşu daha dayanıklı tedarik zincirleri ve yakın coğrafyalardan tedarik (nearshoring) seçenekleri arıyor. Türkiye gelecekte Avrupa makine ve ekipman sanayisi için nasıl bir rol oynayabilir?

Küresel ticarete artan korumacılık, yükselen gümrük tarifeleri ve jeopolitik belirsizlikler, dünya genelinde sanayi yatırımlarını daha temkinli ve güvenlik odaklı hale getirmiştir. Pandemi döneminde yaşanan tedarik ve lojistik krizleri kalıcı dersler bırakmıştır. Hürmüz Boğazı çevresindeki güncel gelişmeler de bu risklerin ne kadar hızlı ortaya çıkabileceğini göstermektedir.

Avrupalı şirketler açısından bu durum, stratejik satın alma kararlarında daha yüksek risk primlerinin dikkate alınmasını gerektiriyor. Türkiye bu noktada güçlü bir çözüm sunmaktadır. Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği sayesinde teknik uyumluluğa sahip olması,

coğrafi yakınlığı, gelişmiş mühendislik altyapısı ve Alman sanayisinin kalite beklentilerini karşılayan üretim disipliniyle Türkiye önemli bir yakın tedarik ortağıdır.

Biz kendimizi dışarıdaki bir tedarikçi olarak değil, Avrupa değer zincirinin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. Avrupa'nın sanayi egemenliğine katkı sağlayan güvenilir bir halka olmayı hedefliyoruz.

Makine İhracatçıları Birliği, özellikle Hannover Messe gibi platformlarda uluslararası görünürlüğe büyük önem veriyor. Türk makine sanayisi bugün hangi teknolojik alanları öne çıkarmak istiyor?

Uluslararası platformlardaki güçlü varlığımız, özellikle de Endüstri 4.0 tartışmalarının başlangıcından bu yana Hannover Messe'deki etkin katılımımız tesadüf değildir. Bu yaklaşım, teknolojik gelişmeleri ve küresel üretim trendlerini yakından takip etme ve şekillendirme arzumuzun bir göstergesidir.

Bugün teknolojik önceliklerimiz; otomotiv, enerji sistemleri, kimya ve savunma sanayii gibi yüksek otomasyon ihtiyacına sahip sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Özellikle ihracatçı firmalarımız otomasyon, veri analitiği ve üretim süreçlerinin dijital entegrasyonuna ciddi yatırımlar yapmıştır. Böylece uluslararası standartlarla tam uyumlu bir üretim altyapısı oluşturulmuştur.

Dijitalleşme artık yalnızca verimlilik sağlayan bir araç değil; izlenebilirlik, kalite güvencesi ve sürdürülebilirlik açısından stratejik bir kaldıraçtır. Önümüzdeki dönemde bu dönüşümü daha geniş bir üretici kitlesine yaymayı ve enerji verimli makineler ile düşük karbonlu üretim çözümleri sayesinde küresel rekabet gücümüzü artırmayı amaçlıyoruz.

Dijitalleşme, otomasyon ve yapay zekâ küresel makine sanayisini dönüştürüyor. Türk makine üreticileri için önümüzdeki yılların en önemli inovasyon alanları nelerdir?

Makine üretimindeki küresel dijitalleşme ve yapay zekâ dönüşümünü stratejik bir fırsat olarak görüyoruz. İnovasyon stratejimizin merkezinde "İkiz Dönüşüm" olarak adlandırdığımız dijital ve yeşil dönüşümün birleşimi yer alıyor.

Gelecekte yenilikçilik yalnızca makinelerin fiziksel performansı ile ölçülmeyecek; kaynakları ne kadar akıllıca kullandıkları, döngüsel ekonomi modellerine ne ölçüde entegre olabildikleri ve enerji verimliliği ile kaynak optimizasyonuna nasıl katkı sağladıkları da belirleyici olacak.

Bu kapsamda ürün yaşam döngüsünün tamamını kapsayan dijital izlenebilirlik altyapıları ile düşük emisyonlu üretim sistemleri üzerinde çalışıyoruz. Bu çalışmalar Avrupa Yeşil Mutabakatı hedefleriyle doğrudan uyumludur. Dijitalleşme böylece küresel rekabet gücü ve sürdürülebilir büyümenin temel unsuru haline gelmektedir.

Avrupa'dan bakıldığında Türkiye'deki ekonomik koşullar zaman zaman zorlu olarak değerlendiriliyor. Buna rağmen uluslararası ortaklara ve yatırımcılara vermek istediğiniz mesaj nedir?

Bugün dünyanın birçok yerinde finansmana erişim zorlaşırken maliyet baskıları da artmaktadır. Ancak Türkiye'nin mevcut ekonomik koşulları bir engel olarak değil, stratejik bir fırsat penceresi olarak değerlendirilmelidir.

Tarih göstermiştir ki Türkiye'nin geçiş dönemlerinde yatırım yapanlar, ekonomi yeniden güçlenip istikrara kavuştuğunda kazanan taraf olmuştur. Yürütülmekte olan ekonomik istikrar programının sonuç vereceğine ve bugün güven duyarak yatırım yapanların bundan fayda sağlayacağına inanıyoruz.

Makine sektöründeki Türk-Alman ilişkileri ise özel bir niteliğe sahiptir. Bu ilişkiler derin üretim entegrasyonuna ve karşılıklı güvene dayanmaktadır. Türk tedarikçiler onlarca yıldır Alman sanayisinin yüksek kalite standartlarını karşılamakta ve mühendislik yetkinliklerini sürekli geliştirmektedir.

Yatırımcılara mesajımız nettir: Türkiye, kurumsal bilgi birikimi, teknik uyumluluğu ve esnek yapısıyla birlikte değer üretmek isteyenler için sürdürülebilir ve güçlü bir büyüme zemini sunmaktadır.

Avrupa'da sanayi egemenliği ve stratejik bağımsızlık yoğun şekilde tartışılıyor. Türk makine sanayisi Avrupa, Asya ve küresel pazarlar arasındaki bu dengede kendisini nasıl konumlandırıyor?

Avrupa'daki sanayi egemenliği ve stratejik bağımsızlık tartışmaları, küresel ticaretin dönüşüm sürecinde Türkiye için önemli bir fırsat yaratmaktadır.

Biz kendimizi Avrupalı tedarikçilerin alternatifi olarak değil, Avrupa değer zincirinin tamamlayıcı ve güvenilir bir unsuru olarak konumlandırıyoruz. Pandemi deneyimi ve Hürmüz Boğazı çevresindeki gelişmeler, aşırı bağımlılıkların ne kadar riskli olduğunu açıkça göstermiştir.

Avrupalı şirketlerin tedarik stratejilerinde Türkiye gibi güvenilir ve yakın ortaklara daha fazla yer vermesi gerektiğine inanıyoruz. Gümrük Birliği sayesinde sağlanan teknik uyumluluğumuz ve Alman kalite standartlarına uygun üretim anlayışımızla yalnızca bir

tedarikçi değil; Avrupa'nın en yakın ve en kalıcı üretim ortağıyız. Aynı zamanda Asya'ya olan bağımlılıkların dengelenmesine ve Avrupa'nın sanayi kapasitesinin güçlendirilmesine katkı sağlıyoruz.

Makine İhracatçıları Birliği'nin ilk kadın başkanıyız. Görev sürenizde hem birlik hem de Türk sanayisinin uluslararası konumlanması açısından hangi önceliklere odaklanacaksınız?

Türkiye önemli bir potansiyele sahiptir. Bilim ve mühendislik alanlarında çalışanların yüzde 44'ü kadındır. Bu oran, Avrupa Birliği ortalaması olan yüzde 41'in üzerindedir ve teknik bölümlerdeki yüksek kadın mezun oranlarıyla desteklenmektedir. Bu durum sektörümüz için nitelikli iş gücü açısından önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

Makine İhracatçıları Birliği başkanlığı görevine gelmemi de bu yaklaşımın bir yansıması olarak görüyorum: Cinsiyet eşitliği sürdürülebilir kalkınmanın ayrılmaz bir parçasıdır.

Temel hedefim, Türk makine sektörünün uluslararası algısını teknoloji odaklı, çözüm üreten ve stratejik ortak kimliği doğrultusunda daha da güçlendirmektir. Bu kapsamda şirketlerimizin dijital ve yeşil dönüşüm gerekliliklerine tam uyum sağlamalarını desteklemeyi ve dijital izlenebilirlik altyapılarını inovasyon stratejimizin merkezine yerleştirmeyi amaçlıyoruz.

Ayrıca Türkiye'nin ileri mühendislik yetkinliği ve hassas teknoloji bilgisi gerektiren ortak Ar-Ge süreçleri için güvenilir ve emniyetli bir iş ortağı olduğunu uluslararası kamuoyuna daha güçlü şekilde anlatmak istiyoruz.

Röportajın orijinal versiyonu için:

<https://industrieanzeiger.industrie.de/management/wir-sind-der-naechste-fertigungspartner-europas/>